

DE SMAAK VAN WILDE PEREN

Ewald Arenz

De smaak van wilde peren

Vertaald uit het Duits
door Marcel Misset

Nieuw Amsterdam

Deze uitgave werd mede mogelijk gemaakt
door ondersteuning van het Goethe-Institut

Oorspronkelijke titel *Alte Sorten*
© 2019 DuMont Buchverlag, Keulen
© 2020 Nederlandse vertaling Marcel Misset /
Uitgeverij Nieuw Amsterdam
Alle rechten voorbehouden
Omslagontwerp Nico Richter
Omslagbeeld © Odile Kidd / Bridgeman Images
Foto auteur © Lowarig
NUR 302
ISBN 978 90 468 2652 2
www.nieuwamsterdam.nl

1 september

Op het hoogste punt van de smalle weg door de velden en wijngaarden trilde de lucht boven het asfalt. Toen Liss met de oude open tractor langzaam heuvelopwaarts reed, leek het alsof ze water zag, vloeibaarder dan gewoon water, lichter en beweeglijker. Zomerwater, dat je alleen met je ogen kon drinken.

Op de gedorste, van stoppels glanzende velden was de tarwe nog aanwezig als een overweldigende geur van stro; stoffig, zwaar en geel. De mais begon te verdrogen: het ritselen van de bladeren in de milde zomerbries klonk niet meer groen, maar hees, en fluisterde langs de randen.

Het was een warme dag, de hemel was hoog, maar als je de tractor uitzette, hoorde je meteen dat de vogelgeluiden afnamen en het tjirpen van de krekels al luider werd. Liss zag, rook en hoorde dat de zomer ten einde liep.

Het was een goed gevoel.

Niemand zat haar op de hielen. Niemand achtervolgde haar. Niemand was in een auto gesprongen om langzaam de provinciale weg af te speuren waarover zij nu al twee uur liep; sinds drie kwartier gestaag omhoog. Eerlijk gezegd – waarom zouden ze ook? Ze hoefde zich toch niet elk uur ergens te melden? Hoewel – ook dat had ze al meegemaakt.

Sally bleef staan en draaide zich om. Onder haar lag dat hele kutlandschap in de zon. Tienduizend veldjes met godmagweten wat erop en heel ver, aan de horizon, nog net zichtbaar in van die vochtige zomermist, de stad, met aan de rand de kliniek. Mooi in het groen. Met zo'n oprijlaan. Zo'n echte oprijlaan tot aan de poort. Die laan was voor mama om wat voor reden dan ook heel belangrijk geweest. Alsof de bomen op de een of andere manier een garantie waren voor een bijzonder goede behandeling.

Ze ging aan de kant van de landweg zitten. Geen echte weg, maar betonnen platen van precies achtenhalve stap lang. Ze had haar stappen geteld, want het was belangrijk om niet op de voegen te stappen. En nu zat ze langs de kant van de weg, trok ze haar knieën op en sloeg ze haar armen eromheen. Het was warm. Ze had een paar kilometer gelift, maar de gast die haar meegenomen had, was een stomme zak. Hij zat de hele tijd tegen haar te zeiken. De ene vraag na de andere, en de vragen die hij niet stelde, hoorde je tussen de regels door. Waar kom je vandaan? Hoe heet je? Wat doe je allemaal? Ben je op weg naar huis? Heb je al vakantie? Ben ik een achterlijke, debiele klootzak? Neem ik meisjes mee omdat ik mezelf supersociaal vind, maar wil ik eigenlijk alleen maar ergens heen rijden om ze te neuken? Hoe heet je dan? Zeg dan.

Op een gegeven moment had ze gewoon de handrem gepakt en aangetrokken. En was ze uit de auto gesprongen. Daar zat ze gewoon niet op te wachten. Niet vandaag. Nooit eigenlijk. Bovendien was lopen sowieso beter. De heuvel op, al was het schijtheet.

Schijtheet, schijtheet. Sally herhaalde het woord alleen maar om haar eigen stem te horen, die droog was geworden

van de warme lucht. Ze pakte de fles water uit haar rugzak. Hij was bijna leeg. Op de heuvel naast haar stonden her en der verspreid een paar appelbomen met vrachten appels die haar dorst misschien ook hadden kunnen lessen, maar dat kwam niet in haar op. Eten was vandaag niet aan de orde. Vandaag al helemaal niet. Ze haatte het te moeten eten omdat anderen het zeiden of omdat dat nou eenmaal was wat je deed. Omdat het ochtend was. Of middag. Of avond. Omdat je honger had. Ze wilde eten wanneer ze wilde eten. Ze wilde drinken wanneer ze wilde drinken. Niemand die er ook maar iets van begreep.

Ze dronk de laatste twee slokken lauwwarm water op en draaide de lege fles weer dicht. Op de top van de heuvel lag een dorp. Daar kon je vast ergens je fles bijvullen. En zo niet, dan niet.

Ze stond op om verder heuvelopwaarts te lopen. Het was nog niet laat. Zodra ze het dorp achter zich had gelaten, kon ze een slaappleats gaan zoeken. Het was nog warm en ze had... Het schoot Sally nu pas te binnen dat ze nog nooit echt buiten geslapen had. Ja, in een tent natuurlijk, jaar in, jaar uit op dezelfde camping in Italië. Met tienduizend andere gezinnen die ook allemaal in de pinkstervakantie naar Italië reden. Wat had ze toch een geweldige ouders! Zo creatief ook. Aan de andere kant... buiten slapen was waarschijnlijk ook maar gewoon een romantisch idee. Waarschijnlijk kropen er mieren in je oren en je neus. En teken had je ook. Maar misschien kon ze ergens een schuur vinden of zo.

De landweg ging over in de dorpsstraat, die veel steiler was dan ze had verwacht en die na een paar boerderijen, een meter of honderd, tweehonderd, uitkwam op de hoofdstraat. Na tien minuten was ze eindelijk boven en bleef ze even

staan om zich te oriënteren. Het dorp was niet erg groot: van waar ze stond liep je in een paar stappen het dorp weer uit. Ze kon ver over het land kijken. Windmolens stonden in ruime rijen in de velden; hun wieken draaiden ontspannen rond in de nazomerwind, die in het dorp nauwelijks voelbaar was. Nog een geluk dat die windmolens er stonden. Het was allemaal zo godvergeten idyllisch dat het haar moeite kostte om het niet uit te schreeuwen. Het liefst zou ze midden op straat zijn gaan zitten pissen. Gewoon om iets vuil te maken.

Ze had terug naar de stad moeten gaan. Maar daar was overal politie. Bovendien had ze geen zin in mensen die ze kende. Ze had al heel lang geen zin meer in mensen die ze kende.

Vlak voor het plaatsnaambord van het dorp liep ze langs een voortuin waarin een sproeier vermoeid waterstraaltjes op de bloemperken spetterde. Sally klom, zonder om zich heen te kijken, over het tuinhek, trok de slang van de sproeier en vulde haar fles. Toen die vol was, nam ze nog een paar slokken direct uit de slang, gooide die weer op het gazon en sprong over het hek terug de straat op.

Liss had de aanhanger losgekoppeld, want je kon op de smalle weg tussen de wijnranken niet keren met de tractor en een aanhanger erachter. Het was handiger om hem los te maken en met de hand te draaien. Bij het keren was een van de voorbanden in de greppel tussen de weg en de akker gegleden, waardoor de dissel heel onhandig tussen twee wijnstokken stond en ze met de tractor niet dichtbij genoeg kon komen om de boel weer vast te maken en de aanhanger los te trekken. De band paste in de greppel als in een sleuf, waar-

door de dissel muurvast zat. De aanhanger was niet zo groot, op een vlakke weg kon je er makkelijk mee draaien, maar in haar eentje kreeg ze hem niet uit de greppel. Plotseling, ze wist ook niet waarom, moest ze aan Sonny denken. Aan de jonge Sonny van toen, niet die andere. Dit was een kolfje naar zijn hand geweest, hij genoot altijd van zijn eigen kracht. Als er zoiets zou zijn gebeurd, met hun bus bijvoorbeeld, was hij meteen in het gat gesprongen, had hij zich schrap gezet, en had zij zachtjes gas gegeven terwijl hij uit alle macht duwde tot het busje weer vrijkwam.

Vrij.

Liss hoorde het woord in haar hoofd nagalmen, kwam overeind, kneep met haar ogen tegen de zon en keek omlaag het dal in. De scherpe, helder afgetekende schaduwen van de wijnbladeren op het blinkende beton waren blauw omrand. Toen ze weer opkeek, moest ze met haar hand haar ogen beschermen tegen de al brandende zon. Het land was weids. De rivier lag daar als een glanzende ceintuur, zo ver het oog reikte. Ze was vrij, zei ze tegen zichzelf. Ze kon gaan waar ze wilde. Nog één keer trok ze uit alle macht aan de geblokkeerde dissel. Toen zag ze het meisje over de landweg haar kant op lopen.

Sally zag de vrouw pas toen ze opkeek. Groot. Slank. In een blauwe... wat was het? Een werkjurk? Het leek een beetje op zo'n overall... Hoe heette zo'n ding? Een soort van ketelpak. Blauw, maar dan een jurk. En ze had een hoofddoek omgeknoopt. We zijn op het platteland. Supervet.

Eigenlijk was ze het liefst met een wijde boog dwars door de wijngaard om haar heen gelopen, maar de vrouw had haar al gezien. Dat zou stom zijn. Sally versnelde haar pas

toen ze zag dat de vrouw naar haar keek. Op een vreemde manier. Niet nieuwsgierig, maar... misschien zoals je naar een dier kijkt? Naar een torretje dat de weg oversteekt. Zo eentje die zo prachtig goudgroen glimt, maar gewoon een mestkever is. Zo ging het nu eenmaal – wat glanst als goud, leeft van stront. Ze wurmde zich langs de aanhanger die dwars over het pad stond en liet haar hoofd onwillekeurig een beetje zakken toen ze de vrouw passeerde.

‘Kun je even helpen?’

De vraag kwam zo onverwachts dat Sally schrok. En dan werd die ook nog volstrekt kalm gesteld, als een echte vraag, zonder eisen vooraf. Geen vraag waarin – zoals altijd eigenlijk – al een bevel school. ‘Zou je me niet even willen helpen?’ ‘Zou je me het water even willen aangeven?’ Dat was het soort kutvragen waar je eigenlijk altijd op moest reageren met: nee. Heb ik geen zin in. Ik doe het alleen maar omdat jullie sterker zijn dan ik. Omdat jullie de boel bepalen. Omdat jullie er godmagweten waarom voor kunnen zorgen dat ik van alles voor jullie moet doen. Maar: nee! Ik heb geen zin! Waarom moeten jullie het altijd aan mij vragen! Doe niet altijd alsof ik iets te kiezen heb! Commandeer me gewoon, zeg gewoon: Sally, kutkind, helpen! Sally, ik kan je niet luchten of zien, ik haat jou en je ouders omdat ik hier in de kliniek hooguit de helft verdien van wat je vader opstrijkt, maar ik kan bepalen dat je eet, Sally, Sally, Sally, Sally, Sally, geef me godverdomme dat water, kuthoer. Maar dat durven jullie niet.

‘Kun je even helpen?’

Het was een echte vraag. Een vraag die je met ‘ja’ of met ‘nee’ kon beantwoorden. Ze was blijven staan, maar draaide zich nu om en keek naar die grote vrouw en naar de aanhan-

ger, waarvan één wiel in de greppel was weggezakt.

‘Ja,’ zei ze. ‘Moet ik duwen?’

De vrouw bekeek haar kort van top tot teen, maar zei niet dat Sally te dun was of te iel. Ze gebruikte niet een van de woorden die anderen gebruikten om niet te zeggen wat ze wilden zeggen.

‘Ben je sterk?’ vroeg ze heel rustig.

Weer zo’n vraag die Sally niet had verwacht. Dat had nog nooit iemand aan haar gevraagd, haar hele supertoffe top-
leven lang niet. Wat was dit voor iemand?

‘Gaat wel.’

‘Probeer jij dan de dissel steeds een stukje verder naar links te draaien, dan probeer ik hem eruit te wippen.’

De vrouw was al om de aanhanger heen naar de achterkant gelopen en zette zich schrap tegen de laadklep, maar merkte dat er aan de voorkant niets gebeurde. Ze draaide zich naar haar om, keek haar weer zo vreemd aan en wees op het gevorkte metalen uitsteeksel met een gat voorin.

‘Dat is de dissel.’

Ze draaide zich weer om, zette zich met haar rug schrap tegen de aanhanger en begon hem op en neer te wippen. Sally trok aan de dissel. Toen ze het ritme aanvoelde, drukte ze de dissel omlaag wanneer de vrouw tilde en trok ze hem omhoog wanneer de vrouw de kar liet zakken. Het wiel wipte steeds hoger langs de rand van de greppel, en plotse-
ling kwam de aanhanger los. Sally struikelde naar voren om niet te vallen.

De vrouw hield de laadklep vast om de aanhanger op de weg te houden. Ze glimlachte bijna onmerkbaar.

‘Dank je.’

Sally knikte.

‘Kun je trekker rijden?’ vroeg de vrouw.

Sally, meteen woedend over zo’n stomme vraag, draaide zich naar haar om.

‘Zie ik er zo uit?’ snauwde ze. ‘Zie ik eruit alsof ik een rijbewijs heb? Zie ik eruit als een achterlijke achttienjarige of zo?’

De glimlach van de vrouw was verflauwd en ze keek haar nu weer aan alsof haar blik uit zee kwam, of van over de bergen; van heel ver weg, in elk geval.

‘Dat vroeg ik niet,’ antwoordde ze zakelijk, als op een echte vraag, en rustig, zonder verwijt, ‘maar het maakt ook niet uit. Kun je twee stenen voor me pakken en die onder de voorwielen leggen? Niet te klein, alsjeblieft.’

Sally aarzelde. Deze vrouw straalde niet die sociaal-pedagogerust uit die ze in de kliniek allemaal hadden. Ze had niet zo’n het-kan-me-allemaal-geen-moer-schelen-gezicht dat ze allemaal trokken als je tegen ze schreeuwde, ze uitschold of gewoon bleef zwijgen. Van die gezichten waar je het liefst in zou spugen.

Ze liep naar de greppel en keek om zich heen. Er lagen overal stenen, alsof iemand ze daar langs de rand had opgestapeld. Oké, dat was waarschijnlijk ook zo. Uit de wijngaard gehaald, zodat daar niemand er last van had. Ze zocht er eentje uit, driehoekig als een wig, wit, stoffig, en warm van de zon. De randen voelden prettig aan, bijna scherp. Ze schoof de steen onder het eerste wiel. De vrouw hield de aanhanger nog steeds vast en volgde haar met haar ogen. Sally maakte haast met de tweede steen.

‘Zo?’ vroeg ze afgemeten.

De grote vrouw liet de laadklep los.

‘Zo,’ zei ze. ‘Dank je.’

Ze liep naar haar tractor, rommelde wat aan de motor en drukte iets omlaag. Sally hoorde hoe het apparaat onvoorstelbaar langzaam aansloeg. Als een oude man die na het opstaan aarzelend zijn eerste paar stappen zet, alsof hij elk moment kan omvallen. Het klonk alsof je die tractor eerst een paar keer op zijn rug moest kloppen. Maar toen maakte hij vaart en liep hij plotseling heel regelmatig. De vrouw klom erop, reed langs de aanhanger en zette de tractor handig zo neer, dat de dissel bijna de trekhaak raakte.

Sally greep onwillekeurig naar de stang en tilde die op. ‘Een stukje nog!’ schreeuwde ze boven het lawaai van de dieselmotor uit.

De vrouw reed de tractor tien centimeter naar achteren, en toen lag de dissel in de trekhaak. Sally zag het korte metalen staafje dat aan een dun kettinkje hing, pakte hem en stak hem door het gat. Ze keek naar de vrouw op de tractor, die zich op haar stoel omdraaide en een duim opstak.

‘De borgpen nog,’ riep ze.

Sally bukte zich en zag het pennetje dat door een gat in het staafje kon worden geschoven, zodat die niet uit de trekhaak kon glijden. Het leek een beetje op een flinke haarspeld. Ze schoof het op zijn plek en stapte tussen de tractor en de aanhanger vandaan de weg weer op. De tractor trok op, de vrouw hief haar hand als om te groeten, en Sally raapte haar rugzak weer op. Stof dwarrelde op toen de tractor tussen de wijnvelden door langzaam heuvelopwaarts tufte. Sally liep er langzaam achteraan. Aan de wijnstokken hingen druiven. Veel kleiner dan ze ze van thuis kende. Donkerblauw, met een wittig waas. Ze trok er eentje af en stopte die in haar mond. Hij was oké, maar niet... hij was helemaal niet zoet. Je proefde dat hij nog niet rijp was, maar het smaakte anders

dan onrijpe appels. De smaak zat er al in. Ze spuugde het velletje uit en liep verder. Pas na een poosje zag ze dat de tractor een paar honderd meter voor haar weer was gestopt. Ze hoorde de motor lopen en zag de vrouw op haar stoel. Wat wilde ze? Ze begon wat sneller te lopen en overwoog weer om de wijngaard in te lopen, dwars erdoorheen, maar ze baalde van zichzelf. Waarom zou ze? Ze kende haar toch niet?

Toen ze langs de pruttelende tractor liep, zag ze dat de vrouw een sjekkie had gedraaid. Ze draaide zich naar Sally om en zei, net hard genoeg om de motor te overstemmen: 'Je kunt bij mij op de boerderij slapen als je wilt.'

Sally's eerste impuls was om te doen alsof ze het niet had gehoord. Hoezo wist ze dat zij niet op weg naar huis was? De tweede was om weg te rennen. Ze keek op naar de tractor. De vrouw had een lucifer gepakt en stak haar sjekkie aan. Toen pas keek ze weer omlaag naar haar.

Kan mij het schelen, dacht Sally. Kan mij het schelen. Ze gooide haar rugzak op de aanhanger, stapte op een wiel en sprong over de rand. Ze ging niet bij die vrouw op de tractor zitten. Hiervandaan kon ze er altijd nog af springen.

De vrouw blies rook uit en gaf gas. De tractor hoestte rook. Sally ging met haar rug naar ze toe op de laadvloer zitten, trok haar benen op en zag hoe het dorp achter haar in de trillende lucht vervaagde, oploste in het licht van de late middag en ten slotte verdween. Kon je maar zo oplossen, dacht ze, in warme lucht en in licht.

2 september

Het was bijna half elf toen Sally uit de kamer die Liss haar had gegeven, de keuken in kwam. Geen bijzondere ruimte. Afwas, keukenkastjes, een koelkast – een inrichting die je meteen weer vergat als je de keuken verliet, dacht Sally. Maar waar ooit een raam had gezeten dat uitkeek over het erf zat nu een glazen terrasdeur, die half openstond. Een brede streep zonlicht liep dwars over de houten vloer. Op tafel stonden een bord, een kop en een afgedekte kom, ernaast stond een theepot. Het zag er allemaal netjes en opgeruimd uit. Sally ging op de bank zitten die langs de muur stond en waarvandaan je door de deur op het erf kon kijken. Ze nam het bord van de kom. Fijngesneden fruit. Appels, peren, kiwi's, een paar noten ertussen. En honing. Ze rook hem. Aarzelend dekte ze de kom weer af en voelde met de rug van haar hand aan de theepot. Die was lauwwarm. Ze schonk een kop thee in. Het was zwarte thee, heel goed. Waarom was het eigenlijk een wet in elke godvergeten kutklinik op aarde dat je er altijd de een of andere kruidenthee kreeg? Alles rook er altijd naar pepermunt en kamille. Zelfs als je andere thee wist te vinden, smaakte die nog net zo. Waarschijnlijk vrat die smaak zich overal doorheen. Of het zat zelfs in het keukengerei, zodat alles wat je er maakte automatisch naar pepermunt en kamille smaakte. Ze schoot

in de lach toen ze eraan dacht en schrok een beetje van zichzelf, zo vreemd klonk het.

Ze haalde het bord weer van de kom, graaide er met haar vingers een stuk peer uit en stopte het in haar mond. Het smaakte zoet en naar een mild kruid dat Sally niet kon thuisbrengen. Ze vroeg zich af of het in de peer zat of dat Liss de fruitsalade had gekruid. Ze nam een stuk appel. Die smaakte heel anders. Ze nam nog een stuk peer. Misschien kwam het doordat ze sinds gisterochtend niet meer had gegeten, maar de peer smaakte bijzonder. Ze pikte er een walnoot tussenuit. Die smaakte gewoon naar walnoot en naar honing. Sally nam een slok van de lauwwarme thee. Het beviel haar hoe het bittere van de thee zich eerst met het zoet van de honing vermengde, waarna de smaak van de thee helder en scherp werd in haar mond. Snel dekte ze de kom weer af en stond op. Met de kop in haar hand liep ze door de terrasdeur naar buiten het erf op. De tractor was weg, maar de aanhanger stond half tussen de geopende deuren van de schuur, op de plek waar ze hem gisteren hadden losgekoppeld.

Sally slenterde over het erf. De avond ervoor had ze geen tijd gehad om rond te kijken. Liss had haar de kamer laten zien waar ze mocht slapen. Pas toen ze in de sober ingerichte kamer stonden had ze Sally verteld hoe ze heette. Sally had eerst niet gereageerd en Liss haar naam pas gezegd toen ze nog een keer de keuken in gelopen was. Liss had geknikt, maar zonder de tevreden uitdrukking van de meeste volwassenen, waaraan je meteen kon zien dat ze er alleen maar op zaten te wachten tot zij zich eindelijk redelijk zou gedragen, eindelijk zou inzien dat ze zich onredelijk gedroeg, dat ze ervan uitgingen dat ze zou buigen, toegeven, met hangende pootjes toe zou geven. Dat knikken leek altijd op het zwaai-

en met een vlag, op een trompet die de overwinning blies. Dat knikken moest begrip verbeelden, maar was niets meer dan een vertraagd uitgevoerde zweepslag.

Sally zette een voet op de dissel en nam een slok thee. Liss was vreemd. Zo iemand had nog ze nog nooit ontmoet. Wat was het voor een vrouw? Het huis was veel te groot voor haar, maar Sally had meteen aangevoeld dat ze er alleen woonde. Je kon aan een huis voelen of het werd bewoond, en dit huis was groot en leeg. De kamer waarin ze had geslapen was lang niet gebruikt.

Sally liep een rondje door de schuur. Het was er prachtig donker op deze heldere septemberochtend. Er stond een rij landbouwmachines in de schemering, ze herkende er maar een paar van. Wat deed Liss? Was ze boerin? Wat deed ze alleen op zo'n grote boerderij? Sally keek omhoog. Door de planken van de houten zoldering kierde licht. Er was geen trap naar de hooizolder, alleen een ladder. Ze zette haar theekop neer op een van de landbouwmachines en klom omhoog. Toen ze boven het luik uitkwam, zag ze verbaasd hoeveel lichter het daar was. In het dak zaten op regelmatige afstanden glazen dakpannen. Alleen in de voor- en achtergevel zaten echte ramen. Misschien kwam het door de helderheid van de septemberdag of doordat de zon al zo hoog stond, maar de enorme vloer lag er uitnodigend en verstild bij. In de balken zonlicht viel het stof zo langzaam dat het bijna stil leek te staan. Je moest goed kijken om te zien dat het viel, voortdurend viel. Achterin was ongeveer eenderde van de vloer bedekt met stobalen. Aan de balken hingen lussen, en boven het luik hing een grote houten katrol waar een lang touw overheen liep, met het langste eind ervan opgerold naast het luik. Een fijne plek. Voor het eerst in lange tijd werd het stil in

haar. Ze bewoog zich niet, om die stilte niet meteen weer kwijt te raken. Ze keek naar het stof in het licht en voelde zich net zo: alsof ze heel langzaam viel, zo langzaam dat je niet bang hoeft te zijn dat je te pletter sloeg.

Na een tijdje klom ze weer naar beneden, ze pakte de theekop en zwierf over het erf, langs de lege stal, over het pad naar de tuin langs een kippenhok, netjes opgestapelde bergjes hakhout waar de kippen tussen rondscharrelden, een stokoud kakhuisje dat scheef tegen een leeg konijnenhok aanhing. De tuin zelf leek meer op een langgerekte wei – zo groot als een akker. Een deel ervan was omheind en werd als groentetuin gebruikt. Sally vroeg zich af waarom je er in je eigen tuin een hek omheen zou zetten, maar toen dacht ze aan de kippen. Tegenover de groentetuin stond een laag gebouw zonder ramen, met brede schuifdeuren. Sally trok een deur open en zag dat er nog meer landbouwmachines stonden. Er stonden nog een oeroude tractor, een ploeg en een paar apparaten die ze niet kon thuisbrengen; er lag een stapel zakken en er stond een motorfiets. Nieuwsgierig liep ze eropaf. Ze had al een keer op een motor gereden, illegaal natuurlijk. Sally sloeg een been over het zadel en probeerde de kickstarter. De motor sloeg niet aan. Ze probeerde het nog een keer, harder trappend, maar er gebeurde niets. Ze bleef trappen tot ze er kramp in haar kuit van kreeg en eraf moest springen om haar been te strekken. Ze schopte woedend tegen de motorfiets en hij viel om. Wat deed ze hier eigenlijk? Wat was dit voor onzin?

Ze liep de schuur uit, terug door de tuin naar het erf, rende door de keuken en stootte de trap op naar de kamer waar ze had geslapen. Ze griste haar rugzak van de stoel, graaide

automatisch naar haar mobieltje en herinnerde zich meteen waar ze dat had gelaten: achter haar kastje in de kliniek. Aan. Als je afging op haar mobieltje was ze nog steeds daar. Ze vertrok haar mond. Ze was vrij. Niemand wist waar ze was. Ze kon gaan en staan waar ze wilde. Ze slingerde de rugzak over haar schouder en liep weer naar beneden. In de keuken bleef ze staan. Oké. De vraag was nu: waar wilde ze eigenlijk heen?

‘Weg is geen richting, toch?’ vroeg ze hardop. De deur stond open. De keuken was leeg. De baan zonlicht was om de tafel heen gekropen en viel nu op de deurlijst. De zon stond op middaghoogte en het licht verliet het vertrek. Voor de zon was het simpel.

‘De zon komt in het oosten op, in ’t zuiden reikt hij naar zijn top, in ’t westen zal hij slapen gaan, in ’t noorden heeft hij nooit gestaan,’ zong Sally geluidloos het rijmpje uit haar kleuterschooltijd. De kleuterschool had ze ook gehaat.

In feite maakte het niets uit waar ze heen ging. Het ging er niet om ergens te komen, maar om bij iedereen weg te komen. Toen ze de terrasdeur buiten achter zich dichttrok, schoot haar het kopje te binnen. Ze had het in de schuur bij de motor laten staan. Op de een of andere manier voelde het niet goed, vertrekken zonder het kopje terug in de keuken te zetten. Ze liep nog een keer langs de stapels hakhout. De kippen scharrelden om haar heen alsof ze geen vreemde was. In de schuur zocht ze naar het kopje. Ze had het een wankel plekje gegeven op een spatbord van de tractor, maar voor ze het pakte, deed ze een paar snelle stappen in de richting van de motorfiets en trok die weer overeind. Toen pakte ze vlug het kopje en rende de schuur uit, het pad weer af.

Net toen ze de hoek om kwam draaide Liss met de tractor

het erf op, trok aan een knop en sprong soepel op uit haar stoel. De dieselmotor sloeg af. Glimlachend keek ze haar aan.

‘Je gaat?’ zei ze met een blik op haar rugzak.

Sally schudde haar hoofd en hield de theekop omhoog.

‘Ik was alleen even in de tuin,’ mompelde ze en ze liep de keuken in.